

BLUTSPIEGEL
Christian Lemmerz

Mynd: Esbjerg Kunstmuseum / Torben E. Meyer

Mynd: Esbjerg Kunstmuseum / Torben E. Meyer

støðum, hon stendur í; at moralska ábyrgdin liggur hjá einstaklinginum eina. Sostatt diskvalificerast útsagnir sum: eg aktaði boðum, eg gjørði sum eg var biðin, eg tordi ikki annað, ella tað var vilji Guðs. Tað finnist eingin hægri leiðsla, eingin Guð, sum hevur mynduleika at taka moralsku avgerðirnar fyri okkum. Vit hava sjálvi evsta, moralska vald í mun til menniskjan vit eru, og vilja vera. Ein genta leggur uppí: Hvussu við teimum, sum ynskja at vera ein onnur menniskja enn tey eru, men ikki kunnu? Andlitsmyndirnar á veggnum tiga – útsøgnin í kríggj við sær sjálvari – tøgnin eitt friðskjól í frystari løtu.

Tað er høgt til loftið inni í stóra salinum. Rúmið er ljóst og rúmligt. Vit standa framman fyri stóra Blóðspegilinum (Blutspiegel, 1994) eftir Christian Lemmerz. Ellivu metrar langt og tveir ein hálvan metur høgt. Níggju aluminíumsplátur smurdar inn í innturkað svinablóð. Aluminíumsverkið er eldri enn flestu av næmingunum, eg havi við mær hendan dagin, og eg hugs, at tað neyvnan er nakar teirra, sum kennir tað. Skóleysa lærarinnan ger, heilt víst. Tað síggi eg í eygunum á henni, sum eru fest við gigantiska blóðpanoramaði. Og tað breiðir seg ráðaríkt í rúminum.

Eg biðji næmingarnar stilla seg eitt sindur burtur frá, at síggja tað í síni heild. Eg spyrji: Hvat síggja tit? Hvat er hetta? Hvat hugsa tit? Næmingarnir prátá millum sín og studera verkið. Tey eru varin at siga nakað. Tey halda ivaleyst, at tey skulu siga okkurt ávist, at eg spyrji tey, at vita um onkur teirra veit rætta svarið. Í veruleikanum vóni eg, at tey ikki gita hvat tað er, tey hyggja at. Ein sigur: hatta má vera kaffi, ein onnur: nei, smeltað sukur, ein triðji: er tað cola, kanska? Tey varnast skógvasporini, sum hómast – hevur onkur gingið oman á plátunum? Eigur hetta at vera soleiðis? – Hatta er blóð, sigur ein rødd knappliga. Orðið blóð er ein flóðalda av reaktionum – gjøgnum morgunin, gjøgnum listina, gjøgnum ung, livandi eygu. Er hatta veruligt blóð? Ella skal hatta ímynda blóð? – eitt slag av vón í røddini. Kanska vón um, at blóðið er avmyndan, er simili, er okkurt sum líkist veruleika. Eitthvørt falskt og óektað. Eitthvørt, sum er av tá tey fara heim herfrá – út í dagin, út í lívið. Tá eg fortelji teimum um upprunaligu framsýningina Scene fyri tjúgu árum síðan, um seks deyðu, samanseymaðu svinakropparnar í glasmontrum, um feska, rotnandi kjøtið, um luktin, broytist kropsmálið, broytist huglagið: Eg haldi hatta er ólekkurt og meiningsleyst, hatta er bara gjørt fyri at provokera, Eg dugi ikki at síggja tað listaliga í hesum.? Hvat er endamálið? Hvi ger man eitt sovordið verk? Hatta er alt ov lætt, hatta er meiningsleyst.

Hvi eru tey so stoytt, so frástoytt? Blóðspegilin avdúkar eitthvørt avgerandi, eitthvørt, eg ikki dugi at siga.

Eg fari at hugsa um skaldsøguna La Nausée hjá Sartre – hvi las eg hana ongantið lidna? Eg síggi hann fyri mær, unga søgufrøðingin, Roquentin. Hann melur runt í Bouville, alt meðan hann vamlast við tingini, við fysiska veruleikan, við meiningsloysi, sum ger seg inn á hann, onkursvegna – ger seg inn á kroppin. Ein løgin tanki, hetta at vamlast við tingsligu tilveruna, hetta at verða illa fyri av verðini – ikki bara í tankanum, men kropsliga; sum høvdu innvølini innlit í lívið.

Er tað vantandi meining, sum er frástoytandi og vamlandi ólekkurt? Er vamlin eitt slag av innlit, sum vendur sær í búkinum tá vit granska tingini og ikki finna tað vit væntaðu – í Bouville, á listasavninum, og í tilveruni, ivirhøvur? Soleiðis er tilvitið ein alda sum brýtur, skapandi-livandi, sum speglar sær í tingunum og varnast sína egnu ábyrgd. Ábyrgd í mun til hvat? Ábyrgd at skapa meining har hon vantar, sjálvandi.

What am I doing here? – an exhibition on art and existence.

Kuraterað av: Nina Saunders & Ernesto Spinelli, í samstarvi við Esbjerg Kunstmuseum

Listaverkslisti: Knud Agger, *Foran kaminen* (1950-51), Maj-Britt Boa, *Fald* (2010), Christopher Clack, *The Book of the Heart* (2004), Luke Fowler, *All Divided Selves* (2011), Marianne Grønnow, *Nightfall* (2007/2013), Joseph Griffiths, *Drawing Machine* (2009/2013), Kenny Hunter, *The Unknown* (2012), *Day after Day* (2012), Tomáš Lahoda, *Mirror* (1994), *Virtuality* (1991), June Leaf, *Gentleman on green table* (1999-2000), Christian Lemmerz, *Blutspiegel* (1994), Frodo Mikkelsen, *The Bear* (2011), Polly Morgan, *Still Birth* (2010), Matthias Müller, *Home Stories* (1990), Kai Nielsen, Nina på kuglen. *En nybegynder* (1919), Jaakko Niemelä, *Pieni-suuri-mies* (1999), Greyson Perry, *Map of an Englishman* (2004), Tomas Saraceno, *Endless Big* (2006), Nina Saunders, *Untitled* (1993), *Delicate Landscape* (2009), *Patterns of Desire* (2012), *Fox with Issues* (2012), *Lola* (2013) *Who am I?* (2013), *How long have I got?* (2013), Nina Saunders/Ernesto Spinelli, *Air, Earth, Fire* (2013), *Existential Photo Booth* (2013), *Tree of Life* (2013), Mikala Valeur, *A Spacious Affair. From the Outside to the Inside* (2013), Mark Wallinger, *Threshold to the Kingdom* (2000), Paul Winstanly, *Large Channel* (2008)

What am I doing here? var fjóra og seinasta framsýning í granskingarverkætlanini Kunst í kontekst. Lesið meira um Kunst í kontekst á www.eskum.dk

Kelda og íblástur til greinina: Bókaútgávan: *What am I doing here?* (Esbjerg Kunstmuseum, 2013), www.eskum.dk, *Kunst i kontekst, Publikumsreaktioner på samtidskunst/Bjarne Sode Funch, Samlingen/udvalgte værker - Blutspiegel/tekst - Peter S. Meyer*